

Handläggare

Anna Åberg

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se.

Yttrande rörande remiss SOU 2021:25. Struktur för ökad motståndskraft.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 11 mars 2021 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

SGU ser positivt på att Sverige får en mer samordnad hantering av krisberedskap där myndigheternas ansvar är tydligt och som stödjer sig på en mer renodlad lagstiftning. Att säkra våra gemensamma samhällsviktiga verksamheter, vid alla typer av kris, är en utmaning och SGU önskar bidra till detta arbete.

SGU har inga utpekade ansvarsområden vad gäller krisberedskap idag, och vi tycker att det ska fortsätta vara så. SGU utgör, liksom övriga myndigheter, en del av Sveriges krisberedskap och bidrar med kompetens och information där så är nödvändigt. Vid en krissituation är SGU i huvudsak en underleverantör av kompetens, data och annan information.

Den risk som lyfts i utredningen, att funktionaliteten för grunddata i form av personer, företag och fastigheter samt geografisk information inte kan upprätthållas, är i högsta grad en risk även för funktionaliteten/tillgängligheten för geologisk information. Geologisk information är föreslaget att ingå i grunddatadomänen geografisk information. Som beskrivs nedan är SGU leverantör av information av vikt för flera beredskapssektorer och tillgängligheten för totalförsvaret behöver säkras.

Då SGU bidrar med en stor mängd data med betydelse för många samhällsviktiga funktioner önskar vi att det blir tydligt att vi är en myndighet som bör adjungeras till flera beredskapssektorer. Genom en aktiv samverkan kan SGU bidra med kompetens och information där den behövs, för en god beredskap.

SGU vill särskilt lyfta ett antal områden där vi ser att vår roll och information är viktig och där detta behöver tydliggöras.

SGUs roll i beredskapssektorn Livsmedelsförsörjning och dricksvatten

SGU stödjer utredningsförslaget kring beredskapssektorn *Livsmedelsförsörjning och dricksvatten*, inklusive deltagande myndigheter och att Livsmedelsverket utses som sektorsansvarig myndighet.

SGU fortsätter att ha en god samverkan med de aktörer inom dricksvattensektorn och ingå i de samordningsgrupper som ansvarar för krisberedskap och dricksvattenfrågor.

Vi tycker dock att utredningen saknar en beskrivning av grundvattnets betydelse i kristider.

Ett flertal myndigheter och organisationer kommer att vara beroende av SGUs information vid en krissituation. En kris som drabbar dricksvattenförsörjningen ställer höga krav på information om grundvattentillgångar, och möjliga vattenreserver. Sveriges grundvatten håller i många fall sådan kvalitet att det i ett beredskapsläge, under en begränsad tid, skulle kunna drickas utan eller med begränsad beredning. Grundvattnet utgör därför en mycket viktig resurs ur ett beredskapsperspektiv och informationen om dessa resurser kan vara av stor betydelse för planeringen av totalförsvaret.

Rapporten skulle vinna på att även uppmärksamma att annan typ av samhällsviktig verksamhet kan vara beroende av tillgången på vatten, som t.ex. jordbruk och industri.

SGUs roll i beredskapssektorn Försörjning av grunddata

Vi tycker att det är positivt att utredningen föreslår ytterligare arbete med att analysera även andra typer av grunddata som behöver hanteras inom beredskapssektorn. Det ger en möjlighet att säkerställa tillgängligheten till geologisk information.

De data som SGU ser som viktiga att beakta här är:

Malm och mineral

Sveriges importberoende av kritiska metaller och mineral har direkt påverkan på samhällsekonomin och även samhällsviktig industri. Den geologiska information SGU producerar och förvaltar ger bättre möjligheter att hantera dessa hot. Framför allt gäller det kunskap om var det finns potentiell tillgång till metaller och mineral som kan behövas vid en långvarig kris.

Geomagnetiska data

Annan viktig information är geomagnetiska data som används för att beräkna kompassens missvisning. Dessa data är också underlag till prognoser för magnetiska stormar, en av de naturhändelser vilka kan leda till mycket allvarliga konsekvenser för samhällsviktig verksamhet och kritisk infrastruktur.

SGUs roll i beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen

SGU är ett beredskapslaboratorium inom den nationella strålskyddsberedskapen med ansvar att från flygplan kartlägga radioaktivt nedfall, föroreningar och utsläpp samt ge information om naturliga bakgrundshalter.

Framkomlighetsdata är information som SGU har producerat under många år. Informationen bygger till stora delar på jordartsinformation och är ett viktigt verktyg för att bedöma framkomlighet i terräng. Vid t.ex skogsbrand kan denna information vara av betydelse för släckningsarbete.

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektör Anneli Wirtén

I den slutliga handläggningen av ärendet har även Chefsjurist Gunilla Nordlén, IT-säkerhetschef Henrik Beckman, Enhetschef Jennie Abelsson, IT-strateg Lars-Kristian Stölen och Enhetschef Mats Wedmark deltagit. T.f. säkerhetschef Anna Åberg har varit föredragande.

Anneli Wirtén

Anna Åberg